

Адміністративне право і процес

УДК 342.9:796/799:341

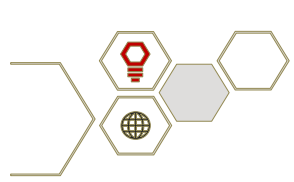
DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20735283>

**Міжнародні стандарти адміністративно-правового регулювання
відносин в сфері фізичної культури і спорту**

Живиця Олег Олександрович,
аспірант кафедри національного,
міжнародного права та правоохоронної діяльності,
Херсонський державний університет, м. Івано-Франківськ, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-0855-6663>

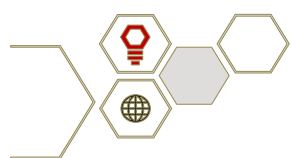
Прийнято: 18.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

Анотація. Дослідження присвячено аналізу міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин в сфері фізичної культури і спорту. Мета статті полягає у визначенні сутності, видів та характерних ознак міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту, а також з'ясуванні особливостей їх впливу на формування національних механізмів правового регулювання та проблем їх імплементації. Методи дослідження. Під час дослідження застосовано загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання, зокрема системно-структурний, формально-юридичний, порівняльно-правовий і догматичний метод. Висновки. У статті розкрито специфіку міжнародного нормативного впливу на спортивні правовідносини в умовах зростання ролі міжнародних спортивних організацій і розширення транскордонної взаємодії суб'єктів спорту. Визначено місце міжнародних стандартів у системі адміністративно-правового регулювання та охарактеризовано їх значення для забезпечення єдності підходів



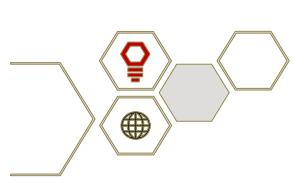
до організації спортивної діяльності, захисту прав учасників спортивних відносин, забезпечення доброчесності змагань і протидії негативним явищам у спортивному середовищі. Здійснено характеристику міжнародних джерел регулювання спортивних відносин та встановлено закономірності їх впливу на національні правові системи. Класифіковано міжнародні стандарти за критеріями юридичної природи, суб'єкта прийняття, предмета регулювання та територіальної сфери дії. Особливу увагу приділено розмежуванню обов'язкових і рекомендаційних міжнародних стандартів, а також з'ясуванню специфіки їх практичного впливу на діяльність державних органів і спортивних інституцій. Окремо розглянуто роль міжнародного спортивного арбітражу у формуванні автономного механізму вирішення спортивних спорів. Визначено особливості функціонування відповідної юрисдикційної системи, її значення для забезпечення єдності правозастосовної практики у сфері спорту та вплив на розвиток міжнародного спортивного правопорядку. Охарактеризовано питання співвідношення наднаціональних механізмів вирішення спортивних спорів із компетенцією національних органів державної влади та судових установ. Визначено характерні ознаки міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту, серед яких наднаціональний характер, множинність суб'єктів нормотворення, поєднання обов'язкових і рекомендаційних елементів, системність та імплементаційна спрямованість. Досліджено окремі проблеми впровадження міжнародних стандартів у національну правову систему, пов'язані з необхідністю узгодження вимог міжнародного спортивного регулювання із гарантіями прав людини. Обґрунтовано важливість забезпечення балансу між інтересами підтримання доброчесності спортивних змагань та належним рівнем захисту прав учасників спортивних правовідносин.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, публічне адміністрування, фізична культура, спорт, правовідносини в сфері спорту, спортивні організації, *lex sportiva*, правове регулювання.



International standards of administrative and legal regulation of relations in the field of physical culture and sports

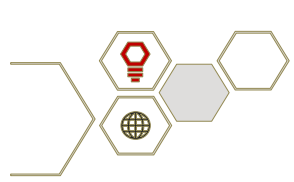
Abstract. The study is devoted to the analysis of international standards of administrative and legal regulation of relations in the field of physical culture and sports. The purpose of the article is to determine the essence, types and characteristics of international standards of administrative and legal regulation of relations in the field of physical culture and sports, as well as to clarify the peculiarities of their influence on the formation of national mechanisms of legal regulation and the problems of their implementation. Research methods. During the research, general scientific and special legal methods of cognition were applied, in particular systemic-structural, formal-legal, comparative-legal and the method of legal analysis. Conclusions. The article reveals the peculiarities of the international regulatory influence on sports legal relations in the conditions of the growing role of international sports organizations and the expansion of cross-border interaction of sports subjects. The place of international standards in the system of administrative and legal regulation is defined and their significance is characterized for ensuring the unity of approaches to the organization of sports activities, protecting the rights of participants in sports relations, ensuring the integrity of competitions and countering negative phenomena in the sports environment. The characterization of international sources of regulation of sports relations was carried out and the peculiarities of their influence on national legal systems were established. The classification of international standards was carried out according to the criteria of legal nature, subject of adoption, subject of regulation and territorial scope. Particular attention is paid to the distinction between mandatory and recommendatory international standards, as well as to the clarification of the specifics of their practical impact on the activities of state bodies and sports institutions. The role of international sports arbitration in the formation of an autonomous mechanism for resolving sports disputes is considered separately. The peculiarities of the



functioning of the relevant jurisdictional system, its importance for ensuring the unity of law enforcement practice in the field of sports and the influence on the development of the international sports legal order are determined. The issue of the relationship between supranational mechanisms for resolving sports disputes and the competence of national state authorities and judicial institutions is characterized. Characteristic features of international standards of administrative and legal regulation of relations in the field of physical culture and sports are identified, including the supranational nature, the plurality of subjects of norm-making, the combination of mandatory and recommendatory elements, systematicity and implementation orientation. Separate problems of the introduction of international standards into the national legal system, related to the need to harmonize the requirements of international sports regulation with guarantees of human rights, have been studied. The importance of ensuring a balance between the interests of maintaining the integrity of sports competitions and the appropriate level of protection of the rights of participants in sports legal relations is substantiated.

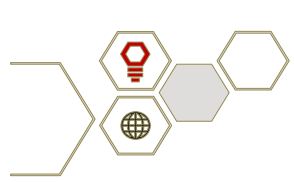
Keywords: administrative and legal regulation, public administration, physical culture, sport, legal relations in the field of sports, sports organizations, lex sportiva, legal regulation.

Постановка проблеми. Сфера фізичної культури і спорту характеризується складною системою правовідносин, у межах якої взаємодіють державні інституції, міжнародні організації, спортивні федерації, професійні клуби та спортсмени. Транснаціональний характер сучасного спортивного руху зумовлює необхідність формування єдиних підходів до регулювання питань забезпечення чесності змагань, протидії допінгу, захисту прав учасників спортивних відносин, запобігання корупційним проявам та гарантування належного управління у спортивній сфері. За таких умов міжнародні стандарти набувають значення важливого нормативного орієнтира, який визначає засади функціонування національних систем адміністративно-правового регулювання



та сприяє їх узгодженню із загальновизнаними принципами міжнародного спортивного співробітництва. Науковий інтерес до проблематики міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту посилюється також наявністю низки правових викликів, пов'язаних із їх впровадженням у національне законодавство. Особливої уваги потребують питання співвідношення державного регулювання та автономії спортивних організацій, визначення правової природи актів міжнародних спортивних інституцій, функціонування механізмів спортивного арбітражу, а також забезпечення балансу між суспільними інтересами у сфері спорту та дотриманням фундаментальних прав людини. У зв'язку з цим дослідження міжнародних стандартів у зазначеній сфері є важливим для вдосконалення адміністративно-правових засад організації та розвитку фізичної культури і спорту.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика міжнародних стандартів регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту привертає увагу як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Зокрема, С.М. Балабан досліджує нормативно-правові засади функціонування сфери фізичної культури і спорту в Україні та обґрунтовує значення *lex sportiva* як особливого комплексу норм, що впливає на механізми публічного адміністрування спортивної діяльності. З.П. Дубінська розкриває теоретико-правові особливості врегулювання спортивних правовідносин, приділяючи увагу джерелам міжнародного спортивного права та їх ролі у забезпеченні автономності спортивного руху. В.Б. Авер'янов сформував концептуальні засади людиноцентристської моделі адміністративного права, положення якої мають важливе значення для осмислення адміністративно-правового забезпечення прав учасників спортивних відносин. М.А. Слободянюк досліджує особливості адміністративно-правового регулювання публічного управління у галузі фізичної культури і спорту та визначає роль спортивних об'єднань у реалізації управлінських функцій. Окремі аспекти діяльності Спортивного арбітражного суду висвітлено у працях

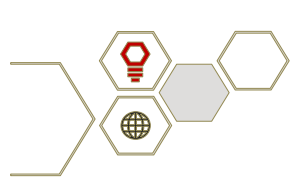


А.Шурина та Р. Hamernik, які розкривають специфіку його юрисдикції та місце у системі міжнародного спортивного правопорядку. Водночас питання комплексного визначення міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту, їх класифікації, характерних ознак, особливостей імплементації у національне законодавство та співвідношення з механізмами захисту прав людини залишаються недостатньо дослідженими й потребують подальшого наукового опрацювання.

Мета статті полягає у визначенні сутності, видів та характерних ознак міжнародних стандартів адміністративно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури і спорту, а також з'ясуванню особливостей їх впливу на формування національних механізмів правового регулювання та проблем їх імплементації.

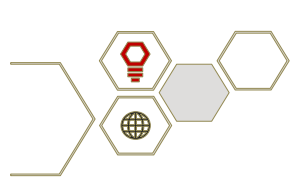
Методи дослідження. Під час дослідження застосовано загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання, зокрема системно-структурний, формально-юридичний, порівняльно-правовий та догматичний метод.

Виклад основного матеріалу. Питання міжнародного регулювання у сфері спорту набуває дедалі більшої актуальності з огляду на розширення масштабів міжнародних змагань, зростання кількості транснаціональних спортивних організацій, ускладнення правовідносин між їх учасниками та розвитку нових видів спорту (наприклад, кіберспорту, текболу, падл-тенісу, брейкінгу, скейтбордингу та ін.). На наш погляд, ця сфера постає одним із найцікавіших прикладів того, як публічно-правові механізми та приватні регуляторні системи взаємодіють у межах єдиного правового простору. Адміністративно-правові норми тут не просто доповнюють міжнародні стандарти, які формують єдині універсальні правила, – вони фактично застосовують умови, за які ці стандарти можуть бути імplementовані до національного законодавства, та окреслюють межі допустимого державного втручання у спортивній правовідносини. Варто особливо підкреслити, що система міжнародних стандартів у цій сфері має виражену дуалістичну природу, з одного



боку, вона представлена актами міждержавного рівня (наприклад, конвенціями Ради Європи, документами ЮНЕСКО та ін.), а з іншого – корпоративними регламентами Міжнародного олімпійського комітету та світових спортивних федерацій (наприклад, FIFA, IOC, FIBA, IAAF, World Aquatics та ін.). Підтверджуючи цю тезу, С.М. Балабан зауважує, що публічне адміністрування спорту здійснюється за допомогою нормативних джерел, серед яких окреме місце посідає *lex sportiva* – сукупність матеріальних і процесуальних норм суто спортивної регламентації, яка створює специфічний правопорядок, у якому корпоративні норми де-факто набувають статус обов’язкових адміністративних стандартів для національних суб’єктів адміністративного регулювання спорту [1]. Зауважимо, що міжнародні стандарти фактично забезпечують рамки, в межах яких держава будує власну систему адміністративно-правового регулювання фізичної культури та спорту при цьому, як слушно зауважує З.П. Дубінська, джерела міжнародного спортивного права відіграють роль своєрідного базису, який гарантує інституційну незалежність суб’єктів змагальної діяльності від прямого політичного диктату [2].

Правову основу міжнародного регулювання спортивних відносин складає розгалужена система актів, ухвалених як міжурядовими організаціями, так і автономними міжнародними спортивними федераціями. Серед них особливе місце посідають Міжнародна хартія фізичного виховання, фізичної активності та спорту (ЮНЕСКО, 2015), Всесвітній антидопінговий кодекс (2021 р.), Конвенція Ради Європи про маніпулювання спортивними змаганнями, Олімпійська хартія МОК та ін., які в своїй сукупності забезпечують ключові напрями публічно-правового впливу на спортивну сферу – для забезпечення доступності фізичної активності та чесності змагань до протидії допінгу й корупції. Зазначені документи формують своєрідну «м’яку» нормативну надбудову, яка не має прямої юридичної сили для держав, проте фактично зобов’язує їх до відповідних змін у внутрішньому законодавстві під загрозою відсторонення національних федерацій від міжнародних змагань.



Зауважимо, що міжнародні стандарти у досліджуваній сфері не є однорідними за своїм змістом, суб'єктами прийняття та юридичною природою, що зумовлює доцільність їх класифікації за ключовими критеріями:

1. За юридичною природою (обов'язковістю): а) акти з обов'язковою юридичною силою; б) акти рекомендаційного характеру (soft law).

2. За суб'єктом прийняття: а) міждержавні стандарти; б) стандарти автономних спортивних організацій.

3. За предметом регулювання: а) стандарти у сфері антидопінгового контролю; б) стандарти у сфері протидії маніпуляції змаганнями та корупції; в) стандарти у сфері захисту прав спортсменів; г) стандарти організаційно-управлінського характеру.

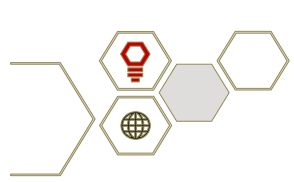
4. За сферою територіальної дії: а) універсальні стандарти; б) регіональні стандарти.

Враховуючи обмежений обсяг даного дослідження надамо більш детальну характеристику видам міжнародних стандартів в сфері регулювання фізичної культури і спорту за таким критерієм, як юридична природа (обов'язковість). Зокрема, за цим критерієм виділяють такі види міжнародних стандартів в сфері регулювання фізичної культури і спорту:

а) акти з обов'язковою юридичною силою (hard law) – міжнародні договори та конвенції, які набирають чинності після їх ратифікації державами (наприклад, Конвенція проти корупції (UNCAC, 2003) у частині, застосованій до спортивних організацій та ін.);

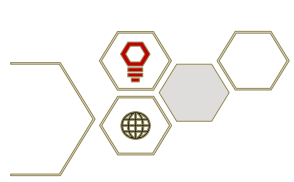
б) акти рекомендаційного характеру (soft law) – хартії, рекомендації, кодекси поведінки, які формально не є обов'язковими, але фактично запроваджені нормативні орієнтири для держави (наприклад, Міжнародна хартія фізичного виховання, фізичної активності та спорту ЮНЕСКО, 2015 р., Біла книга ЄС про спорт, 2007 р. та ін.).

Особливе місце в системі міжнародного регулювання спортивних відносин посідає Court of Arbitration for Sport (далі – CAS) – спеціалізований



інституційний арбітражний орган, який функціонує на підставі Кодексу спортивного арбітражу та розглядає широкий спектр спорів у сфері спорту, зокрема антидопінгові справи, спори щодо допуску до змагань, дисциплінарної відповідальності спортсменів, трансферів і трудових відносин між спортсменами та спортивними організаціями [3]. Розглядаючи інституційні характеристики, вітчизняний юрист А. Шурин акцентує увагу на багатогранності органу: «Спортивний арбітражний – це незалежний від будь-якої спортивної організації міжнародний арбітражний орган, що вирішує спори, пов'язані зі спортом... Крім того, не варто забувати про роль CAS як органу, що забезпечує справедливість та змагальність спортивних змагань, дотримання принципів фейр-плей» [4]. Принципово важливим є те, що юрисдикція CAS ґрунтується не на міждержавних договорах, а на арбітражних застереженнях, які містяться у статутах міжнародних спортивних федерацій та контрактах спортсменів, що в свою чергу впливає на формування автономної системи вирішення спортивних спорів, що функціонує поза межами національних судових систем. Особливо важливим у цьому контексті видається підхід до визначення публічно-правової природи цього арбітражу. Так, Р. Намернік переконливо аргументує, що «спортивні трибунали, такі як CAS, демонструють набагато більше подібності з режимами міжнародного публічного права, ніж з приватними», а процедура апеляції в CAS лише підтверджує цю тезу, фактично перетворюючи його на своєрідний наднаціональний квазі-державний орган [5, с. 1340].

У контексті адміністративно-правового регулювання це означає, що держава, імплементуючи міжнародні спортивні стандарти та визнаючи обов'язковість рішень міжнародних спортивних федерацій, фактично погоджується з функціонуванням CAS як автономної наднаціональної системи вирішення спорів. За таких умов особливої актуальності набуває питання визначення меж співвідношення юрисдикції CAS з повноваженнями національних судів і органів публічної влади, а також забезпечення належного рівня захисту прав учасників спортивних правовідносин.



Міжнародним стандартам у досліджуваній сфері притаманний ряд характерних ознак, що відрізняють їх від актів національного законодавства та визначають їх особливе місце в системі правового регулювання:

1) наднаціональний характер – стандарти формуються поза межами окремих правових систем і поширюють свою дію на невизначене коло держав та суб'єктів спортивних відносин, незалежних від їх територіальної належності;

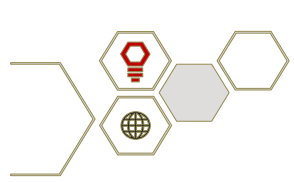
2) множинність суб'єктів нормотворення – міжнародні стандарти в цій сфері виробляються як міжурядовими організаціями (ООН, Рада Європи), так і автономними недержавними утвореннями (МОК, ВАДА, міжнародні федерації), що зумовлює їх неоднорідний юридичний статус;

3) поєднання обов'язкових та рекомендаційних елементів – значна частина стандартів має характер *soft law* і формально не є юридично обов'язковою, проте фактично набуває примусової сили через механізми доступу до міжнародних змагань та акредитації;

4) системність і взаємозв'язок – окремі стандарти не діють ізольовано, а складають взаємопов'язану нормативну систему, де акти різних організацій доповнюють і конкретизують один одного – стандарти охоплюють широке коло відносин – від антидопінгового контролю, забезпечення безпеки змагань та захисту прав спортсменів до протидії маніпуляції результатами, організаційні вимоги до федерацій;

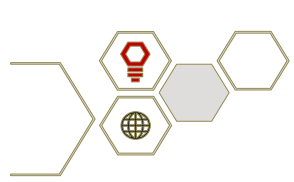
б) імплементаційна спрямованість – стандарти за своєю природою орієнтовані на трансформацію в національне право, тобто передбачають не пряму дію, а обов'язкове відображення у внутрішньому законодавстві та адміністративній практиці держави.

У доктрині адміністративного права склалось декілька підходів до розуміння природи міжнародних спортивних стандартів як регуляторного інструменту в сфері адміністративного регулювання. Зокрема, В.Б. Авер'янов обґрунтовує необхідність відмови від радянської управлінської парадигми та переходу до людиноцентристської моделі адміністративного права, відповідно



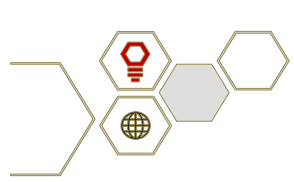
до якої діяльність публічної адміністрації має бути спрямована насамперед на забезпечення та захист прав і свобод людини, а не лише на здійснення владно-організуючого впливу [6]. У контексті зазначеного підходу міжнародні спортивні стандарти можуть розглядатися як важливий орієнтир для формування національної політики та вдосконалення адміністративно-правового регулювання у сфері фізичної культури і спорту. Їх імплементація виступає одним із механізмів адаптації національного законодавства до загальновизнаних міжнародних вимог і принципів належного врядування у спортивній сфері. Водночас, ефективність такого регулювання значною мірою залежить від рівня координації між публічними органами влади та недержавними суб'єктами, якими у спортивній сфері є спортивні федерації та асоціації. Підтверджуючи цю концептуальну тезу, М.А. Слободянюк у своєму монографічному дослідженні констатує, що сучасна держава об'єктивно сприяє розвитку суспільної активності і залучає громадські об'єднання до управління галуззю, адже на практиці відповідний владно-організуючий вплив часто може здійснюватися ними набагато ефективніше, ніж класичними бюрократичними структурами [7, с. 112].

Окремо зауважимо, що однією з найбільш складних проблем імплементації міжнародних спортивних стандартів у національну правову систему є виникнення колізій між вимогами міжнародних спортивних організацій та нормами внутрішнього законодавства, насамперед конституційних норм. Особливо гостро ця проблема проявляється у сфері антидопінгового регулювання, де необхідність забезпечення чесності спортивних змагань нерідко вступає в суперечність із фундаментальними правами людини. Показовим прикладом є співвідношення антидопінгових вимог Всесвітнього антидопінгового агентства (WADA) та права на приватність. Відповідно до положень Всесвітнього антидопінгового кодексу 2021 р. та Міжнародного стандарту тестування і розслідувань спортсмени міжнародного та національного рівнів зобов'язані надавати детальну інформацію про своє місцеперебування в



межах системи whereabouts, що передбачає декларування місця перебування на квартал уперед та визначення щоденного 60-хвилинного проміжку часу для можливого проведення позазмагального допінг-контролю. Невиконання цих вимог або подання недостовірної інформації може спричинити застосування дисциплінарних санкцій, включаючи тривалу дискваліфікацію. Практика Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ) свідчить, що подібні обмеження можуть визнаватися сумісними зі ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод лише за умови дотримання принципу пропорційності, наявності легітимної мети та достатніх процесуальних гарантій від свавільного втручання у приватне життя. Відповідно, антидопінгові механізми повинні забезпечувати належний баланс між суспільним інтересом у підтриманні доброчесності спортивних змагань та необхідністю захисту фундаментальних прав спортсменів. Наприклад, у рішенні по справі *Case of National Federation of Sportspersons' Associations and Unions (FNASS) and Others v. France* (Applications nos. 48151/11 and 77769/13), аналізуючи колізію між антидопінговим контролем та фундаментальними свободами, ЄСПЛ дійшов висновку, що обов'язок спортсменів щодня надавати інформацію про своє місцеперебування не порушує свободу пересування (статтю 2 Протоколу № 4), а є обмеженням у часі заходом, який кваліфікується як допустиме втручання у приватне життя заради захисту здоров'я та чесного спорту [8].

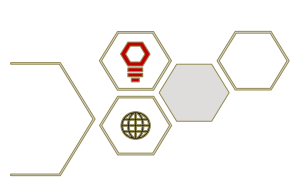
Висновки і подальші перспективи дослідження. Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що міжнародні стандарти у сфері фізичної культури і спорту формують комплексну багаторівневу систему нормативного впливу, яка поєднує акти міждержавного характеру та регуляторні механізми міжнародних спортивних організацій. Такі стандарти визначають загальні засади організації спортивної діяльності, забезпечення доброчесності змагань, захисту прав спортсменів, протидії допінгу, корупційним проявам і маніпулюванню результатами спортивних подій. Їх правова природа характеризується поєднанням обов'язкових та рекомендаційних елементів, що зумовлює різні



форми впливу на національні системи правового регулювання. Водночас міжнародні стандарти виступають важливим орієнтиром для формування адміністративно-правових механізмів у спортивній сфері, забезпечуючи узгодженість національної політики із загальновизнаними принципами функціонування міжнародного спортивного руху. Важливе місце у системі міжнародного спортивного регулювання посідають механізми вирішення спорів, сформовані в межах автономного спортивного правопорядку, що сприяє забезпеченню єдності підходів до застосування спортивних норм на міжнародному рівні. Разом із тим імплементація міжнародних стандартів потребує належного узгодження із внутрішнім законодавством та гарантіями прав людини. Особливого значення набуває забезпечення балансу між публічним інтересом у підтриманні чесності спортивних змагань і необхідністю дотримання фундаментальних прав спортсменів. Ефективність адміністративно-правового регулювання у сфері фізичної культури і спорту значною мірою залежить від належної взаємодії органів публічної влади зі спортивними федераціями та іншими недержавними суб'єктами, а також від здатності національної правової системи адаптувати міжнародні вимоги до особливостей внутрішнього правового порядку. На нашу думку, подальші перспективи наукових пошуків доцільно пов'язати з дослідженням механізмів імплементації міжнародних спортивних стандартів у національне законодавство, визначенням меж взаємодії державного регулювання та автономії спортивних організацій, а також виробленням правових підходів до врегулювання колізій між вимогами міжнародних спортивних інституцій і гарантіями основоположних прав людини.

Список використаних джерел:

1. Балабан С. М. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення сфери фізичної культури та спорту в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 2. С. 109–112. URL: <https://dduvs.edu.ua/wp->



content/uploads/files/Structure/science/rada/dissertations/13/2.pdf#:~:text=lex%20sportiva (дата звернення: 16.04.2026)

2. Дубінська З. П. Особливості врегулювання правовідносин у сфері спорту: теоретико-правовий підхід : дис. ... д-ра філософії : 081. Львів, 2021. 220 с. URL:

https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3675/1/dubinska_d.pdf#:~:text=Олімпійська%20хартія (дата звернення: 06.04.2026)

3. The Court. TAS / CAS : Court of Arbitration for Sport. URL: <https://www.tas-cas.org/en/general-information/the-court> (дата звернення: 22.04.2026)

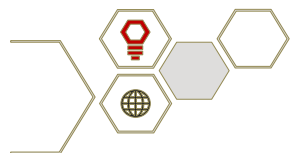
4. Шурин А. CASові нюанси. *Юридична газета*. 2018. №36 (638). URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sportivne-pravo/casovi-nyuansi.html> (дата звернення: 06.04.2026)

5. Hamernik Pavel. Autonomous Law of International Sports Associations : As an Equivalent to a Superstate and Borders of Legality of its Powers. URL: <http://ilaw.cas.cz/upload/web/files/books/USAP%20-%20Hamernik%20-%20SAZBA%20-%200.4%20pro%20web.pdf> (дата звернення: 08.04.2026)

6. Авер'янов В. Б. Нова доктрина українського адміністративного права: концептуальні позиції. *Право України*. 2006. № 5. С. 11-17. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/Averianov11.pdf (дата звернення: 13.04.2026)

7. Слободянюк (Журба) М. А. Адміністративно-правове регулювання публічного управління у галузі фізичної культури та спорту: монографія. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 248 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f8cc4b17-480a-47d6-a827-25a5ef295f0a/content> (дата звернення: 16.04.2026)

8. Case of National Federation of Sportspersons' Associations and Unions (FNASS) and Others v. France (Applications nos. 48151/11 and 77769/13): Judgment



/ European Court of Human Rights. Strasbourg, 2018. URL:
<https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-180442> (дата звернення: 16.04.2026)